

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název (téma)	Částicové složení látek
Oblast zařazení do RVP	Člověk a příroda Chemie - Částicové složení látek a chemické prvky
Ročník, věková kategorie	8. ročník ZŠ, 14 - 15 let
Učivo	Částicové složení látek - molekuly, atomy, jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony. Prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, protonové číslo
Cíle (kompetence)	Žák používá pojem atom a molekula ve správných souvislostech, rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy používá ve správných souvislostech.
Časová dotace:	30 minut
Pomůcky:	periodická soustava prvků (PSP)
Anotace:	List vysvětluje základní pojmy týkající se složení chemických látek (atomů, molekul, iontů). Procvičuje se orientace v PSP, chemických značkách a názvech chemických prvků.
Popis aktivit, možné postupy řešení, řešení úlohy, metodické poznámky:	○ Žák po prostudování teoretického základu splní zadané úkoly a vypracuje závěrečný test.
Další náměty, rozšíření, mezipředmětové vztahy	

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zdroje:	ŠKODA, J. DOULÍK, P. <i>Chemie 8 – učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia</i> . Plzeň: Nakladatelství Fraus, 2006. 136 s. ISBN 80-7238-442-2. použité obrázky - tamtéž, str. 18
Autor karty a všech jejích součástí, není-li uvedeno jinak, je: RNDr. Milan Šmídl, Ph.D.	

Řešení úkolů:

Úkol č. 1:

dle individuálního vypracování

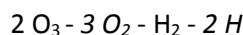
Úkol č. 2.:

chlór → Cl^- = chlorid; kyslík → O^{2-} = oxid; síra → S^{2-} = sulfid

Fe → Fe^{2+} = železnatý nebo Fe^{3+} železitý; sodík → Na^+ = sodný; baryum → Ba^{2+} = barnatý

Řešení testu:

- 1) Zakroužkujte variantu odpovědi, ve které jsou správně pojmenovány následující částice chemických látek:

- a) dvě molekuly kyslíku - šest atomů kyslíku - jeden atomu vodíku - dvě molekuly vodíku
b) dvě molekuly ozonu - tři atomy kyslíku - jedna molekula vodíku - dvě molekuly vodíku
c) dvě molekuly ozonu - tři molekuly kyslíku - jedna molekula vodíku - dva atomy vodíku
d) dva atomy kyslíku - tři atomy ozonu - jeden atom vodíku - dva atomy vodíku

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2) Z následujících tvrzení, která se týkají chemických částic, vyberte ta, která jsou zcela správná (2 tvrzení):

- a) Elektrony nejbližší jádru se nazývají valenční a určují, jak bude atom chemicky reagovat.
- b) Všechny částice, které obsahují dva a více stejných atomů prvků, se označují jako chemické sloučeniny.
- c) **Molekuly mohou obsahovat atomy pouze jednoho prvku.**
- d) Atom je částice bez náboje, neboť má stejný počet elektronů a neutronů.
- e) Kationty a anionty se vzájemně odpuzují, protože mají stejný typ náboje.
- f) **Pouze u chemické vazby tvořené atomy stejných prvků je vazebný elektronový pár umístěn přesně mezi středy atomů (jádry).**